1875. VII. évfolyam. 173. szám. Héttő, szeptember 6.

DEBRECZEN.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni, hajdu-böszörményi és székelyhid-kerületi „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Ghyczy Kálmán.

(A.) Az 1875-dik évben kezdődő s isten tudja, mikor végződő országgyülés elnökévé Ghyczy Kálmán választatott.

Csodálatos a sors játéka!

Szegény Ghyczy, mióta a bihari pontok köpenyét ki és Bécs felé forditá, azóta játszik vele a többség, mint a labdával. Pedig bizony, bizony nem érdemli meg. Mert hiszen legalább az az érdeme megvolt, hogy tetteit nyiltság jellemzé.

E férfiu volt az, a kit, mig az ellenzéki padokon ült, a kormánypárt legtöbbre becsült; ő volt az, a ki annak daczára, hogy elvfeladás árán jutott a kormánypártba, az ellenzék részéről ama pártban legnagyobb becsülést nyert.

Ő mindig, az elvforgatás nyaktörő komédiájának véghez vitele után is megtartá népszerüségét, s mondhatni, hogy a régi gárdából legkevésbé járta le magát. Ez őszinteségének jutalma.

Ghyczy talán épen e népszerüségnek köszönheti, hogy oly óriási többséggel választatott meg a ház elnökévé; ennek köszönheti, hogy sem a közjogi, sem a jobboldali ellenzék nem állitott fel jelöltet ellenében, a mit ugyan nézetünk szerint igen helytelenül tettek.

Nem azért mondjuk ezt, mintha mi — a jelen viszonyok közt — Ghyczy Kálmánnak a képviselőház elnökévé történt választásában meg nem nyugodnánk. Mert hiszen Ghyczynek becsületességében, részrehajlatlanságában eddigelé az irigység sem kétkedhetik.

A Ghyczy megválasztatását nagyon is természetesnek találjuk, hanem azon csodálkozunk legfelebb is, mikép fogadhatá el Ghyczy amaz állást, oly többségtől, a mely még nem rég egész a megbuktatásig kimutatta iránta ellenszenvét?

Igen. Ghyczy iránt a mostani többség nagyon is kimutatta ellenszenvét. Nem is emlitjük azon heves támadást, melyben „a helyzet ura“ Tisza Kálmán az őszinte Ghyczyt részesité, midőn ez köpenyt cserélt, habár nem feledteti ezt azon körülmény sem, hogy Tisza később maga is hasonlót tett.

De emlékezzünk vissza a Ghyczy-kabinet utósó napjaira. Még nem régen multak el azok. Láttuk akkor, hogy a Tiszapárt a jobboldal segélyével, tehát a mostani kormánypárt mint ütötte-verte az öreg Ghyczyt adójavaslataiért, s ütötte addig, mig el nem buktatá.

Ugyde láttuk aztán, hogy az uj kormánypárt Ghyczy megbuktatott adójavaslatait szép rendben elfogadá. Innen világos, hogy nem ama javaslatok tönkretétele volt a főczél, hanem az, hogy Ghyczyt eltegyék láb alól.

Biztosit e felől bennünket az eredmény. Mert hiszen a Ghyczy ostromolt javaslatai nem buktak, de Ghyczy igen.

Hogy pedig Ghyczy és a mostani kormánypárt közt a kivánt egyértés létrejött volna, azt majd csak akkor hiszszük el, ha meglátjuk, hogy a kigyó felejteni tudja farka elvágását.

Kétszeresen nehéz lesz tehát Ghyczynek ez uj állása a jelzett körülménynél fogva.

Terhes napok következnek pedig reá. A parlamentarizmus korlátai közzé kell terelni egy szilaj csapatot, mely még a porondon járatlan. Meg kell fékeznie az egyéni szenvedélyek kitöréseit, akár az elvakult többség, vagy talán a keserüséggel méltán teljes ellenzék kebeléből jönnének is elő azok.

Reméljük is, hogy Ghyczy pártatlanul igazságos elnök leend, s hatalmánál fogva egyforma mértékkel mér a csalhatatlanságot követelő Messiásnak, s a jámbor közembernek.

Parlamentáris életünknek ugy is veszett hirét költötték már ellenségeink és „jó barátaink“ egyiránt. Ő lesz hivatva, hogy részrehajlatlan eljárása által helyreállitsa azt.

A jövő megmutatja, hogy alapos volt-e ezen feltevésünk?

Mi őszinte lélekkel óhajtjuk, hogy ne csalatkozzunk.

Szerencse fel!

— **Tisza Kálmánnak** bajos lesz kivinni a tervezett uj megyetörvényt. Alig hangzott el borzadályt keltő terve, már a nagyváradi kormánypárti lap siet azon nézetének kifejezést adni, hogy ő nemcsak a közigazgatási, hanem a birósági személyzetet is választani szeretné. Tisza pedig az előbbiek kinevezésére is kilátást nyujt.

— **Régi nóta.** A magyar kormány 90 milliónyi kölcsön megkötése iránt alkudozik párisi pénzemberekkel. Csak rajta! Ez az ut már ugy is ismerős!

— **Nemcsak az államnak,** hanem a miniszteri osztálytanácsosnak is élni kell. A „K. N.“ irja, hogy a pénzügyminiszterium egyik osztálytanácsosának hivatala után van évi 2500 frt fizetése s 500 frt lakbére. Ugyanezen osztálytanácsos Buda és Pest fővárosok egyesitése óta oly jogczimen, hogy ellenőrizze a fővárosi adópénztáraknak az adószedés körüli eljárását, évi 1200 frtot huz. Ugyanezen osztálytanácsos 1874. deczember hóban az adóbehajtás körül tanusitott erélye folytán 600 frt jutalmat kapott. Senki más, mint a szóban levő osztálytanácsos 1875. május hóban körutra küldetett a vidéki adóvégrehajtások felülvizsgálatára. Ezen „ötletből“ felvett 800 frt előleget. És ismét ő miniszteri biztosként kiküldetett Budapest fővárosába: kutassa ki, hogy mi az oka a folyton emelkedő adóhátraléknak s annak, hogy az adóbefizetés oly visszás arányban áll Budapest forgalmi viszonyaival? — Eltekintve attól a mulatságos dologtól, hogy a miniszteri „biztos“ egy kis collisióba jő, az 1200 frttal honorált „kiküldöttel“, mert hiszen neki mint a fővárosi adószedés kiküldött ellenőrjének miniszteri biztosi czimen történt ujabb kiküldetése nélkül is legjobban kellene tudnia az adóhátralékok folytonos emelkedésének okait; ki kell jelentenünk, hogy a fizetési czimek jogos voltára nem is annyira mi vagyunk kiváncsiak, mint a m. kir. államszámvevőszék, mely is folyó évi március hó 13-án 876 szám alatti megkeresvényével kérdést intézett a pénzügyminiszteriumhoz: mi czimen élvezi az illető osztálytanácsos azt az 1200 frtot. Választ azonban ez ideig nem kapott.

— **Ugy látszik,** hogy a szász nemzetiségi képviselők Sennyeivel akarnak fuzionálni. Ez is furcsa konfuzió lehet.

— **Budán** a háromnyulkaszárnyában van a 32-ik gyalogezred hadkiegészitő irodája, s ez irodában egy térkép, mely a „Kronland Ungarn“-t tünteti fel, oly kifogástalan osztrák provincziául, a minőnek talán még Bach sem álmodta, csak — kivánta. Nehogy azonban azt higyjék, hogy e térkép az ötvenes évek öröksége s a nevezett ezred győzelmi emlékeképp őriztettek a nyulak kaszárnyájában. A „Budapest“ név, mely a főváros helyén olvasható, mutatja, hogy a térkép legujabb keletü s talán épen a miniszterium „szabadelvü“ napjaiból való. A miből látható, hogy az alkotmányosság nyolcz esztendeje nem mulott le rólunk nyom nélkül.

— **Magyarország** és Horváthország közt vesztegzár rendeltetett el.

Athlétika.

I.

Minden kornak megvan a maga bálványa, mely előtt meghajol, melyet lelkesedésével körül rajong, ilyennek tünik fel mai nap a sport, melyet egész szenvedélylyel kezdünk üzni; ugy bámuljuk, mintha azt azelőtt nem ismertük, oly mohón látunk annak fejlesztéséhez, mintha az előbb nem is létezett volna és helyeselhető, hogy ez igy van, mert nagy szükségünk van arra, hogy állatainkat erősitsük, hogy magunk testi erejét képezzük, mert ez utóbbi nélkül egészen elsorvadnánk.

Vannak oly emberek, kik azon nézetet táplálják, miszerint az nagyon természetes, hogy erőnk fogy, mert — az emberiség élete hasonlitható levén az egyes ember életéhez — mi már átléptük a férfiui kor határát, utalnak a jelenkor nemzedékére, mely erőben megfogyva jelentkezik, mondván: a test képzésére forditott buzgalom, csak a vizbefulónak szalmaszál utáni kapkodása, s ezekből következtetéseket vonnak a jövőre nézve.

Mi nem tarthatunk azon pessimistákkal, kik a jelen korban az emberiség haldoklását vélik észlelhetni. Czélunk nem levén az emberiség fejlődésének történetét és elmulásáról combinátiókat leirni, csak annak felemlitésére szoritkozunk, hogy állitásuk téves. Az nem tagadható, hogy nem vagyunk testben oly erősek, mint őseink voltak és azért szólásmódunkká is vált a „pusztulunk! veszünk!“ szavak, de hogy azért az emberiség férfiui korát tulhaladta volna, az nem állitható helyesen, hanem igenis az ellenkezője, ha figyelembe vétetik azon buzgó munkálkodás, mely az erőkifejtés terén általánosan megindult, megindult pedig különösen azért, hogy hibánk, mely a testi erő elhanyagolásában állott, jóvá tétessék, ezen mozgalom szükségképen jelentkezik, mint az éhesnek az evés utáni vágya és épen ezen mozgalom elnyomására szükségeltetnének mesterséges eszközök, nem pedig annak előidézésére, e szerint e mozgalom nem tervnélküli kapkodás, de érett ész szüleménye.

Az embernek mindig az volt a főhibája, hogy ha valamit megkedvelt, annak szentelé mindenét, egyebet elhanyagolva, ezáltal egyik egyoldaluságból a másikba vergődik.

Őseink mást sem ismertek az erőnél, ezt törekedtek megnyerni, ezzel foglalkozni, ezt tápszerök megszerzésénél, ezt szórakozásaiknál, ezt hatalmuk terjesztésénél eszközül használni, sőt ezt isteniül tisztelni, minden mástól eltekintve. Majd beállott a kor, midőn a szellem ugy levarázsolá őket, mint tevé azt az erő hajdan, természetesen az átmenet lassan történt, mert „a természetben nincs ugrás“, s már már csaknem oda jutánk, hogy megfeledkezénk arról, miszerint lényünk testből is áll, a miért ez mellőztetését éreztetni kezdé: beállott a reakció.

Most rajtunk a sor ezen visszahatást helyesen felhasznalni, t. i. erőnk fejlesztéséhez ugy látni, hogy a mellett szellemünk kárt ne szenvedjen, ugy látni ahoz, hogy épen szellemünk müveltsége minden lépésből, mozdulatból kitünjék, ne hogy ismét régi hibánk az egyoldaluság fogjon körül nyomasztó gyürüivel és müködésünk eredménye, a kiinduláskor elébünk tüzött czélnak fitytyet hányjon, ezért mindazon ujabb mozgalom, mely észszerüen megindul, erőnk fejlesztése czéljából örömmel üdvözölhető, szem előtt tartva a kor követelményeit, az emberiség rendeltetését, saját magunk hivatását, egésségét; törekedjünk testünk képzésén és minthogy ez legkönnyebben ugy érhető el, ha vállainkat egymáshoz vetve dolgozunk, ugyanazért egyesüljünk, alkossunk társulatokat a fenti czélhoz való jutás végett.

Ilyen társulatot képeznek a tornaegyletek, a tüzoltóegyletek stb. de különösen a fenti eszmének megfelelőleg a magyar athlétikai klub a fővárosban, ép ezért ez utóbbi mintájára teremtsünk mi is társulatot, hogy testünk erejét, ügyességét rationaliter ápoljuk, neveljük, szem előtt tartva a hires német bölcsész Büchner szavait: Képezzük és ápoljuk testünket nem kevésbé ugy, mint lelkünket és ne feledjük, hogy mindkettő egy, hogy egymástól elválaszthatlanok, és hogy mit az egyikért teszünk, a másiknak is használ válik! In corpore sano mens sana!“

Hagel Gyula.

Karlsbad, szeptember 3.

— Fürdői levél. —

Valódi csehországi „spenótból“ gyurt tollamat tenta helyett „aszalt szilva“ lébe mártva, készülök neki referatumomat egy kis kurgemässe „sárgarépával“ garnirozva t. szerkesztő urnak beküldeni. — Itt, ebben a világ talán legnagyobb kórházában reggelenkint oly hideg van már, hogy — a midőn didergve megyünk a forrásokhoz, az első 2—3 pohár „Felsenquelle“ viz ivása után még mindég vaczognak a fogak, s csak a belőlfütő „Sprudel“ 2—3 Becher forró göze inditja meg hus és csont szerkezetü mozdonyunkat, a melylyel aztán ugy végig nyargalunk a „kolonádon“ (fedett sétány) mintha csak a „herczegovinai“ lázadók vennének üzőbe, s a maguk részére akarnák requirálni tőlünk a mi májbajunkat és gyomorkatharusunkat. Mindaddig, mig gyomrunk a számos gyógyforrás különböző nektárához hozzászokva nincs, az izgatottság legkellemetlenebb érzelmével kell megküzdenünk, — és az ember beteg felebarátjának üdvözletét ép oly szivesen fogadja, mint a „Debreczen“ a „Suhogó makulátait, s az „Ellenőr“ a „Debreczen“ karczolatait, vagy — mint „belügyminiszterünk“ a honboldogitó Pollyt ur Philippinél való rendezvouz-ra vonatkozó utalását, és viszont, mint ő excellentiájának syréni hangon mondott köszönetét Pollyt ur ezen hazafias jóindulatáért. Ez a liberális hangulat rendesen 5—6 napig tart, a mikor aztán ez csillapulván, a sok ivás következtében létrejön az egyetértés, mire aztán a 6 napon keresztül per 8 Becherrel fogyasztás közt felvirad Csanády ur csalhatatlanságának arany kora, a negyvennyolcz is, de már a függetleneknek itt nem lehet müködési terük, a miért itt mindenki kivétel nélkül az orvosok kitünő lelkiismeretességétől és a vizum-repertummal elébb kellőleg ellátott vendéglői étlap tántorithatlan konok zsarnokoskodásától függ. Ellenben Sennyey ő báróságanak itt kimondhatlan nagy pártja van, a mennyiben t. i. ide mindenki csak is a végett jön, hogy konserválja magát!!

Ha t. szerkesztő ur, avagy a t. olvasó azon fáradságot veszi magának az eddig mondottakat rekapitulálni, talán azt fogja találni, hogy tulajdonképen — semmit sem mondottam. Hogy tehát mégis legyen valami látszata annak, hogy akartam valamit mondani, hát azt mondanám, hogy a most üresedésbe jött „polgármesteri“ széket, olyan egyéniséggel kellene betölteni, a ki képes lenne azon csorbát, a mely Debreczen városán ejtetett azóta, a mióta Csorba polgármester megszünt lenni, azáltal kiköszörülni, hogy — a kedves komám, bátyám, vagy öcsém uram ellenében erélyesen föllépni merjen, és a szeretetreméltó igen kedves komámasszony ellenében is szintoly erélylyel föllépni tudjon!!

Deutsch Jakab.

— *A magyar fővárosból.* **A váczi** hadgyakorlatokon a királyon s főherczegeken kivül a külhatalmak katonai képviselői is jelen lesznek. **Budapest** adópénztárába a mult hóban 1.194,442 frt községi és állami adó folyt be. **Zichy Mihály** hirneves festészünk családja meglátogatása végett Párisból Pestre érkezett. **Az országos** nőipartanodában a felvételek szept. 15-én kezdődnek. **A nemzeti szinház** drámabiráló bizottsága oly népies szindarabokat, melyekben a magánszereplők énekelnek, birálat végett többé nem fogad el. **Bálinth Gábor** jeles fiatal orientalistánk egy 316 lapra terjedő török nyelvtant irt. **Eőry Gusztáv** a nemzeti szinház jeles tehetségü tagja a népszinházhoz szerződött.

Vidék.

— A „Debreczen“ levelezése. —

H.-Szoboszló, aug. 5.

T. szerk. ur! A „Debreczen“ tegnapi számában H.-Szoboszlóról élczes czikk jelent meg „Uj felfedezés“ czimen.

Van szerencsém tisztelettel értesiteni, hogy az illető levélben elmondottak tévedésen, illetőleg félreértésen alapulhatnak, a mennyiben itt a járásbiróságnál a mondott időben senki senkinek dohányt nem adott, sőt a pénzügyőr akkor, s a vasutnál semminemü megtámadást nem tett.

Ennyit az igazság érdekében.

Alkalmasint az illető tudósitó talán valakit fináncczal látott beszélni a vasutnál, s onnan meritheté tudósitását.

Tisztelettel r. l.

— *Vidéki hirek.* **A pécsi** szinházat a télre Miklóssy Gyula derék igazgató vette ki. **Borsán** a korcsma épen akkor dőlt össze, midőn benne mulatság tartatott. A romok közt 23 halott s 19 sebesült találtatott. **Lukács Zsigmond** sz.-fehérvári mérnök egy szelelő rostát talált fel, mely a bécsi nemzetközi gabonavásáron első rangu dijat nyert. **A keszthelyi** gazdasági intézetben az előadások okt. 1-én kezdetnek meg. **Aradon** a polgárok és katonák közt összeütközés volt. **Székesfehérváron** három jóhitelü czég bukott meg s még háromnak várják bukását. Szomoru dolog. **Mihályi Gábor** marmarosi 49-ki kormánybiztos s főispán, meghalt. Béke poraira! **Szebenben** három nap alatt a vadászjegyekért 10,000 frt gyült be. Ugy látszik, a szászok tisztelői Szt.-Hubertnek.

A természetvizsgálók gyülése.

— A „Debreczen“ eredeti tudósitása. —

Előpatak-S.-Szt-Gy.-M.-Tusnádfürdő.

Nagyon sajnálom, hogy először is azon kell kezdenem levelemet, hogy szerkesztő urtól s lapja becses olvasó közönségétől bocsánatot kérjek, — hogy igéretemet csak ily későn váltom be. De figyelembe véve egyrészről azt, hogy jelen nagy gyülés több különböző helyen tartatik meg s hogy ugy szóljak, — az ember folytonosan uton van s igy alig szakithat magának csak egy pár sor irására is szabad időt, főleg még ha a természet pazar szépségeiben, is akar gyönyörködni, másrészről pedig azt, hogy én professionatus ujságiró és reporter nem vagyok: szabad legyen remélnem, hogy elnézésre számithatok.

Kezdjük tehát a dolgot a maga rendén. A nagy gyülés Előpatakon egy e czélra most épült helyiségben, mely jövőre második fedett séta helyiségül szolgáland, augusztus hó 30-kán d. e. 10 órakor nyittatott meg Dr Zarándi Knöpfler Vilmos elnök által egy, nemcsak költői képekben gazdag, hanem valódi tudományos értékü beszéddel, melynek tárgya a természettanból s főkép pedig a földtanból vétetett. Gróf Mikó Imre, miután most a történelmi társulat gyülésének elnökségét fogadta el, sajnálatát fejezi ki — levélileg, — hogy e gyülésen nem elnökölhet, de költségül 800 frtot küldött. Ezután az előpataki fürdőbirtokosság nevében, annak elnöke Székely Gergely üdvözölvén a nagy gyülés tagjait, alelnök. Dr. Nendtvich Károly olvasta fel remek értekezését „Az égi testek lakhatóságáról.“

Nem akarok ugyan hosszadalmas és ezáltal unalmas lenni, mindazáltal nem mulaszthatom el, hogy ezen érdekfeszitő értekezést legalább főbb vonásokban ne közöljem.

A rómaiak és görögök a földet siklapnak s felette az égboltot szilárd alkotmánynak tartván: az eget isteneik és hőseik lakhelyének gondolták s azokkal népesitették be.

A „DEBRECZEN“ tárczája.

A tőzsde lovagja.

Elbeszélés.

Irta: **BÉKES ARTUR.**

(Folytatás.)

S gyült vagyona, kincse gyült folytonosan. Lázas tevékenységgel kapkodott egyik pénzvállalat után a másikhoz, s minden müködését a legjobb siker koronázta. Azonban minden szerencséje mellett roszul érezte magát — felette rosszul — látta, hogy ő még sem boldog. A maitressek, a bor, a táncz tönkre tevék egészségét, izmai ellágyultak s idegei elgyengültek s elveszték természeti feszültségüket. Arcza ugyan még szép volt, de csak nehezen lehetett benne felismerni azon Tellert, ki régebben a bécs-ujhelyi posta egy szerény dijnoka volt s ki egykor nyomorában egy pénzes levelet idegenitett el. Hogy a biztos börtöni büntetéstől megszabaduljon Bécsbe szökött, nyomozó levél daczára sem akadtak rá, — itt galopin lett a börzén, később maga is részt vett az üzérkedésben a lopott pénzzel s a legelső nyereséget arra használta fel, hogy a póstakincstár kárát fizette meg, minek következtében, — tekintve a bünös fiatalságát s élénken mutatott javulási szándékát, a rendőrség további nyomozását beszüntette. Ez időben sokkal rokonszenvesebb s szebb arcza volt, mint jelenleg, mert az ifjukor romlatlan friss erője pezsegett még ereiben. Most csak rom a régi dicsőséghez képest.

Mint mondók, nem érezte magát Achille boldognak — mert hisz látá, hogy maitressei csak pénzeért szeretik. Egyedül Thyra szerelmében hitt, — de e hitében talált boldogságot — azon tudat sujtotta, hogy sohase fogja meghálálhatni e leány szerelmét, hogy ő e földöntuli szerelemre nem méltó s hogy ő, ha e leányt elveszi, örökre szerencsétlenné teszi.

Ily gondolatok tomboltak velejében, midőn egy hétköznapi délután a Práterbe hajtatott. Odakünn a Constantin dombjánál két kurtizán várt reá s nehány pajtása is, kiket örömest megtanult volna nélkülözni. Ugyan e napon Bécs városnak, majdnem egész lakossága s az ott tartózkodó idegenek legnagyobb része a práterbe zarándokolt, hogy az ott épülő hatalmas világkiállitási palotát szemléljék meg, mely épülő félben ép oly remek mü volt, miként az tökéletes felépittetése után mutatkozott. Egy bérelt „Unnumerirter“-ben hajtottak ki, ugyan e czélból özvegy Dolgoroffné és leánya is. A leány saját akarata ellen tette e kirándulást, mert haragudva a felett, hogy Achille ma őt látogatni nem jött, otthon akart maradni egész délután, mig végre anyja nagy nehezen rábirta őt, hogy véle a práterbe jöjjön.

A Práter szokatlan látványt szolgáltatott ma. Daczára annak, hogy ma semmi ünnep sem volt, csak ugy zugott-zsongott a tömeg benne. Ezer meg ezer kocsi hajtatott ki egymásután, sallangos és rojtos szolgák, aranyozott lakájok ültek a bakon; a haute finance s a tulajdonképeni aristokraczia férfiai lovaikon nyargaltak ki, szintén lovagoló erkölcsös szinésznők s egyéb finomabb grisettek oldalán. Mint hirlett maga a fejedelem szándékoznék ma az épitkezéseket meglátogatni s ez volt oka a néptömeg nagy rajzásának.

Achille ezalatt a constantindombi kioskba érkezett, hol az ott lévő hölgyekkel s pajtásaival a legféktelenebb jó kedvnek áldozott. Az egyik hölgy szinésznő volt: magas homloka s arczának egy ravaszvonása ép ugy elárulták szinészi, mint képmutató tehetségét. Dramatikus hangon fordult Achille-hez: „Igaz-e édes Achille, hogy ön nősülni fog, hogy ön oly kegyetlen lesz hozzánk, s feláldozza barátait s barátnőit a Hymen kedélytelen időtöltésének!“

„Ne féljen bájos miss!“ felelt a hölgynek egy öregebb pénzmágnás „Tellernő nem fogja a mi jó barátunkat elrontani. Talán csak nem fogja jövendőbeli nejét a mi társaságunktól megirigyelni? Szoktassa meg fiatal ur nejét is e jó élethez, ez örök mulatság és dáridóhoz. Ha ezt meg nem teszi, bánattal fog öreg barátja tanácsára visszagondolni. A nők később megvénülnek, öregek és szerelemféltők lesznek; mennél rutabbá válik a nő, annál inkább irigyeli férjétől a fesztelen férfi és női czimborákat!“

Achille nem válaszolt a felszólalónak, de azt gondolta magában, abból bizony sohse lesz semmi, hogy imádott angyalát valaha ily társaságba hozza. Az egyik hölgyecske észrevette Achille elkomolyodását, hozzá közelgett és simogatni kezdé őt; — azonban minden dédelgetései daczára csak későn kapta vissza Achille jó kedvét. Ekkor azonban kitört heves vérének egész dévaj mérvében. A garsont hivatá mindenek előtt s tiz palaczk pezsgőt rendelt.

A czimborák most minden mérsékletet elvesztettek — s gondolatlanul üriték a pezsgő mámoritó nedvét. Kis vártatva a társaság a leghangosabb illemtelen társalgásba bocsátkozott, a dramatikus müvésznő pedig tökéletes részegen minden modort elfelejtve a legkülönbfélébb szemérmetlen ülésekbe helyezte magát, ugy hogy a kioszk belső terméből a legtöbb ildom ismerő ember kitávozott. Most a diszes társaság az ének muzsájának hódolva, sokféle quintettet és textettet kezde hangoztatni, hogy a Práter müveltebb vendégei alig tudták megbotránkoztatásukat elhallgatni. — Énekelésök közben az urak és hölgyek a legnagyobb nonchalance-cal csókolództak s Achille a szinésznőt karjain hintálgatá.

Ily szine volt az egész tableaunak — a midőn e perczben két női vendég érkezett a terembe, özvegy Dolgoroffné és leánya Thyra. Gondtalanul s semmi rosszat sem gyanitva jöttek ők e válogatott société-be, mely már ugyszólván a részegség utolsó stadiumában létezett. — Thyra alig hogy belépett, kémlelődve nézett körül isteni ragyogásu szemeivel és rögtön meg is elégelte a látványt. Ime ez az a vőlegény a kit ideáljának tekintett! — A szegény leány roszul lett — — édes anyja ezt rögtön észrevette és távozott vele.

(Folyt köv.)

A pogány vallás letünte után a keresztyén vallás szinte benépesitette az eget angyalaival és szenteivel, mely nézet elterjedésére és elhivésére nagy befolyással birt azon világnézlet, melyszerint központul a föld tartatott, mely körül forog nemcsak a hold, nap, hanem az egész mindenség is.

Miután Galilaei ezen világnézletet megdönté s kimutatá, hogy naprendszerünknek központja a nap, — melykörül forog a többi bolygóval együtt földünk is, ez a nap az, melynemcsak földünknek, de a többi bolygónak is fényt, világosságot, meleget s ez által tenyészetet és életet ád; és miután a tudomány kétségbevonhatatlanul bebizonyitotta, hogy a csillagok részben a naphoz, — részben pedig a földhöz hasonlók: önként merült fel azon kérdés, vajon van-e azokban szerves élet, laknak-e ott élő s főleg a földi emberekhez hasonló érező és gondolkodó lények?

Hogy e kérdésre feleletet adhassunk, — szükséges a földi szerves élet föltételeit meghatározni s ezen kategóriát alkalmazni az égitestekre is.

A földi szerves élet e négy feltételhez van kötve:

a) bizonyos alkatrészek vagy vegyelemek,
b) bizonyos hőmérsék,
c) légkör és,
d) viz.

Ami az első föltételt illeti, tudjuk, hogy a szerves tettek főalkatrészét széneny, köneny, légeny és éleny képezik, mint főalkatrészek, ezenkivül szükséges, bár másod rendü alkatrészekül jelentkeznek: kén, vilany, halvany, kovany, szikany, mészeny és kesreny.

A tudomány által, — miután Bunsen és Kirchow heidelbergi tanárok a szinképi elemzést (spectral analysis) felfedezték, — minden kétségen tul bebizonyitott s elfogadható tény, hogy az égi testek nagyobb részt ugyanazon alkatrészekből állanak, — mint földünk, és igy azokon a szerves élet első feltétele feltalálható.

A második feltételt illetőleg a szerves élet létezéséhez szükséges kellék b i z o n y o s h ő m é r s é k, melynek a viz fagy, és forrpontja közé kell esnie, mivel e két hőponton kivül szerves élet nem létezhetik.

Ehez képest, miután be van bizonyitva, hogy holdunkon dermesztő hideg uralkodik: ott szerves élet nem képzelhető.

A naprendszer bolygóit illetőleg némelyek (Saturnuson tul) oly távol esnek a naptól és igy oly csekély meleget kapnak, hogy épen e miatt rajtok szerves élet alig létezhetik, mások pedig, mint Vénus és Mars, annyira közel vannak a naphoz s oly tulságos meleget kapnak, hogy épen e nagy hőfok tesz lehetetlené minden szerves életet rajtok. Igy tehát csak a föld és Saturnus közt eső bolygók. (Föld, Mars, Bolygonczok, Asteroidek, Jupiter és Saturnus) birnak oly mérsékelt melegséggel, mely a szerves életet lehetségessé teszi.

Ami a többi naprendszert és azoknak bolygóit illeti: miután ezekről közelebbi, biztos adatokkal nem birunk, azokról csak feltehetjük. hogy azok körül is többen birnak a szerves élet fennmaradására szükséges hőmérsékkel.

Tekintve a két legfontosabb tényezőt. a levegőt és vizet, azon nézetre jutunk, — hogy nem épen szükséges, hogy az égitestek ugyanazon légkörrel birjanak, mint a föld, arra nézve, hogy rajtok szerves élet létezhessék, mert bebizonyitott tény, hogy a föld légköre sem volt mindig azon állapotban, mint jelenleg, változtak annak alkatrészei a különböző földtani korszakok bizonysága szerint. Eleinte sokkal nagyobb élenytartalommal birt mint jelenleg szénkor.

A légkör létével elválhatlanul összefügg a viz léte is, miután a légkör egyik főalkatrésze az éleny a viznek is főalkatrészét teszi. Ahol tehát légkör nem létezik, viz sem lehet s igy vizzel sem bir, rajta szerves élet sem létezhetik. Ellenben a bolygók közül Vénus, Márs, Jupiter és Saturnus birnak bizonyos légkörrel, sőt Márs még a mi földünkéhez hasonló jégsarkokkal is, és igy rajtok a szerves élet ezen feltételeit illetőleg, lehetnek szerves testek. A napnak is van ugyan légköre, de miután az abban jelenlevő gázok izzó állapotban vannak, e rendkivüli magas hőfok miatt ott szerves életről szó sem lehet. És mivel a többi álló csillag, napjok felől is épen ugy kell gondolkodnunk, mint naprendszerünk központja felől: kimondhatjuk, hogy szerves élet azokon sem létezhetik. Másfelől, minthogy a naprendszerek bolygói egészen hasonlók a mi naprendszerünk bolygóihoz, azokon is fel lehet tenni bizonyos szerves életnek létesitését. Ezenkivül a meteorköveken — melyek nem egyebek, mint az égi testek anyagának maradéka, kerengő részei, oly vasat észleltek mely hydrat állapotban (vasvizegy) volt, és miután ezáltal az égitestekben a viznek jelenléte is kétségkivülivé van téve: annál biztosabban elfogadható, hogy szerves élet azon égi testeken is lehetséges.

Átalában tehát elmondhatjuk, hogy épen nem forog fenn semmi ok arra nézve, hogy a szerves élet létezését az égi testeken megtagadjuk, van azokon szerves élet épen ugy, — mint földünkön, vannak lakóik, noha nem állithatjuk, hogy földünk lakóival ugyanazonosok. De miután tény az, hogy a földi szerves testek vegyelemei, megvannak az égi testeken is, és miután ezen vegyelemek változhatatlan törvényszerüségnek vannak alávetve: annáltörvényszerüségnek fogva hihető, hogy az ottani szerves testek is hasonlók a földiekhez, és miután a szerves élet a földön bizonyos törvényszerüséget követve haladt előre, mig az emberiségért, ámbár épen nem mondhatjuk, hogy az embernél még tökéletesebb lények is nem lehetnének, ugyanazon törvényszerüségnek kellvén uralkodnia a világ egyetemben is: feltehető és hihető, hogy az égi testeken is vannak-é ezen, gondolkodó és emberhez hasonló lények, habár azok külalakjokat illetőleg az emberétől különböznek is.

Ezen jeles értekezés után a beérkezett üdvözletek olvastattak fel és a folyó ügyek intéztettek el, melyek között nevezetes a pályázat eredményének kihirdetése. A babonát tárgyazó munka szerzőjéül V a r g a János aradi ügyvéd tünt ki, s müve az állam által kiadásra és a nép között minél szélesebb körben való elterjesztésre a gyülés által ajánltatik.

A mult győri nagy gyülésen Hamary Dániel honvéddandárorvos tüzött ki egy pályakérdést, melyben azt kivánta, hogy a magyar orvosirodalomnak 1848—1874-ig bezárólag megjelent termékei. akár forditottak akár eredeték legyenek ismertetendők és tájékoztatólag birálandók. E pályakérdést igen jeles müvével dr. F e k e t e L a j o s Kisujszállás város tiszti főorvosa s a „Debreczen“-nek is jeles munkatársa fejtette meg s a jutalmat 100 o. é. frt a nagy gyülés lelkes éljenzései között vette át.

Gyülés végeztével közebéd a fedett sétatéri helyiségben, mely hogy kedélyesen folyt le, alig szükséges emlitenem, valamint azt sem, hogy toasztoknak sem voltunk hijával.

Másnap augusztus 31-én reggeli 8 órakor indultunk — mintegy 130 szekéren Sz.-Szt.-Györgyre, hol 9 órakor megérkezvén, délig szakülések tartattak, ülések után pedig ismét kedélyes közebéd, melyen a derék székely népért sok jeles köszöntés mondatott.

Innen d. u. 2 órakor ismét felkerekedett a gyülés, s megindult Málnás fürdőre, melynek természeti szép fekvése, forrásainak gazdagsága és gyógyhatása által egészen el volt ragadtatva, annyira, hogy aligha tulozunk, ha kimondjuk, hogy előnye van Előpatak felett.

Mégis hogy nem annyira hires, mint amaz, magyarázatát leli azon körülményben, hogy még alig két éve keletkezett, de már is jelentékeny körben ismeretes. Itt rögtönzött ozsonna fogadta a tudósokat, minek aztán nem csekély része volt a kedélyek felvidámitásában.

Öt óratájban délután ismét felkerekedtünk, s mintegy 2 órai ut után megérkeztünk utunknak e mai napra célpontjára Csik-Tusnád-fürdőhelyre, mely az Olt felső folyása mentén, közvetlen a mellett igen festői szép fenyvekkel boritott hegyek közt fekszik. — A fürdői birtokosság által lehető magyar szives vendégszeretettel fogadtattunk. este kivilágittatott a fürdőhely és sétatér fenyőszurok fáklyákkal, s tüzijáték rendeztetett a „L u d m i l l a“ nevü gloerietteről S i c k y brassói tüzmester által. Rendezett a természet is 10 óratájban tüzijátékot, elhamvasztván a tüz a szomszédos Csatószegen több csürt és lakházat, de mégis szerencsére nemsokára elfojtatott az.

Szept. 1-én szakülések Tusnádon, holnap indulás — ha ugyan a mostani eső még megengedi — indulás a Szt.-Anna tóhoz és a torjai Büdöshez s onnan Kézdi-Vásárhelyre.

K u n L u k á c s.

— **Brassó**, szept. 4. Ma délután Zajzonban a nagy választmány ülést tartott, és megállapitá, hogy a magyar orvosok és természetvizsgálók 19-dik nagygyülése Máramaros-Szigeten leend. Elnökké: Várady Gábor, alelnökökké: Bruckberger József, Batizfalvy Sámuel, Bódog Albert, jegyzőkké: Bodzay László, Dulácska Gyula, Szilágyi István választattak.

A szinügyhöz.

(**) Debreczen és Nagyvárad a régi jó egyetértés után ismét vetélkedni akar egymással — a szinügy terén.

Jól tudjuk, hogy egyik város sem tarthat fen magában egy jó szintársulatot. Sőt Debreczen még Nagyváraddal karöltve sem mert erre vállalkozni, s magán vállalkozónak adta ki a szinházat.

Nagyvárad ezért pályázatot hirdetett a szinházra.

E tárgyban a „Bihar“ tegnapi száma igen talpraesett czikket közöl, még pedig — a mint látszik — avatott tollból. A nagyváradi gondozásmód ismeréseül közöljük e cikkből a következőket:

Kiket a sors és választott pálya öröme s keserve annyi éveken keresztül egymáshoz lánczolt, mint egy családnak tagja jó vagy balsors között össze tartanak, továbbra is együtt maradtak, és a debreczeni szinügy-egylet helyett választottak maguknak más családfőt, csakhogy szét ne váljanak, régi dicsősségüket ezutánra is megtartsák.

Ez a körülmény okozta, hogy a helybeli szinügyi bizottság is eddigi álláspontjában megingatva, a bizonytalan jövő eshetőségei ellen védve magát, már most kezd gondoskodni a jövőről s pályázatot hirdetett a nyári idények alatt tartandó előadásokra szóló engedély elnyerésére. mi ezen eljárást csak határozottan helyeselni tudjuk.

Helyeseljük pedig két indokból.

Első ok, mert ezáltal teljesen függetlenné tette magát a helybeli szinügyi bizottság Debreczennel.

Hallottuk, mintha Debreczen követelné továbbra is magának a jogot a nyári idényre, mennyiben a város által kiadott engedély tartama még nem járt le. Ez azonban csak ijesztgetés akarna lenni, semmi egyéb. Jogi alapja nincs.

A kezeink között levő adatok szerint Nagyvárad város soha sem adott engedélyt sem Debreczennek, sem a szinügyegyletnek, hanem igenis adott engedélyt azon társulatnak, mely azon időben, midőn az engedély kelt, a debreczeni szinügyegylet pártfogása alatt állott, és igy ha valaki követelné a jövő évi nyári idényt, az nem lehetne más, mint azon társulat, mely jelenleg müködik városunkban és ugyanazonos az engedélyt nyert társulattal, csakhogy a helyett, hogy a debreczeni szinügyegylet pártfogása alatt állana, két társigazgató alatt áll jelenleg, de azért létezik.

A pályázati hirdetés által tehát Debreczennek állitólagos követelése alól előre fölmentette magát a helybeli szinügyi bizottság és ezt helyesen tevé.

De helyes a pályázati hirdetés második okból azért is, mert ezáltal tapasztalni fogja mind a város, mind a közönség, ha vajon e vidéken van-e oly jól szervezett szintársulat, mint minő jelenleg a miénk?

Mert azt hiszszük, nemcsak az fog figyelembe vétetni, melyik társulat, vagy intendatura nyujt pillanatnyi anyagi előnyt, de melyik képes nagyobb szellemi élvezetben részesiteni városi müvelt közönségét.

Mi, kik némileg foglalkoztunk a szinügygyel és igy talán szerénytelenség nélkül állithatjuk, hogy ismerjük a szintársulatokat, bátran elmerjük mondani, hogy ily jól szervezett s kitünő tagokból álló társulat versenyzik a nemzeti szinházzal, és vidéken nem található.

Alkalmunk volt látni a társulat első rendü tagjainak névsorát, mely az igazgatóság alatt némi változást szenvedett ugyan, de csak e társulat előnyére. Ide igtatjuk a névsort. A drámában: Mándoki, Zöldi, Toldi (intrikus), Lenkei, Foltényi, Horváth, Dózsa, Balla Béla, (népszinműénekes) Szombathelyi, Törökné. Eichner Anna, Foltényi, Zöldiné, Bokodiné, Horváthné, Komáromi Mariska. A dalmüben: Bogyó, Dalnoki, Filiphovics, Garvetti (olasz), Tóthfalusy, Török, Mándokiné, Krecsányi Sarolta, Farkas Ottilia, Engvári Sarolta.

Külföld.

(k.) **A herczegovinai** lázadás. Egymásután érkeznek a kalandos hirek Szerbiából. Szerbia s Montenegro részt akar venni e felkelésben. Gruics Risztics-Mileticscsel egyetemben fel akarják szitani a délmagyarországi lázadást. A majeviczia és a losnicza határ között legujabb hirszerint kitört a lázadás Egy török zászlóaljat a felkelők megrohantak s ennek nagy részét leölték. A felkelők megtámadták Kataba helyiséget s azt hosszas csatározás után bevették. Szept. 4-én a felkelők Nova Waroscht megtámadták. 800 megrohant török közül 250 megadta magát, az egész tábor és fegyver készlet a felkelők kezébe maradt.

(—) **Ausztria** A n d r á s s y külügyér e hó 20-án tér vissza Bécsbe. A hadügyminiszterium a honvédelmi törvény végrehajtását illető instruktiók megváltoztatását rendelte el, s különösen az egy évi önkéntes szolgálat kedvezményében való részesités megnehezitését czélozza.

UJDONSÁGOK.

*** A „Debreczen“-re szept. hóra előfizethetni 1 frtjával. Négy hóra: 3 ft 50 krjával. Ajánljuk lapunkat a t. közönség buzgó támogatásába.**

* **A debreczeni függetlenségi párt** — a mint értesülünk — jövő vasárnap délelőtt 10 órakor közgyülést fog tartani. — Erről egyébiránt bővebb értesitést nyer a t. közönség.

* **Hymen**. Tegnap esküdtek örök hüséget egymásnak R ö m e r Simon helybeli fiatal kereskedő W e i n b e r g e r Mór kedves leányával P e p i kisasszonynyal. Legyen ez önzetlen szerelemből kötött frigyen örök áldás.

* **Nyilatkozat**. Alólirottak, mint a Debreczentől Nagyváradig a debreczeni gyalogversenytársulat által folyó 1875-ik év aug. 29-én rendezett gyalogversenyben részt vett, s a versenyszabályokban megállapitott zárhatáridő előtt csupán több mint másfél órával s egymás közt 26½ percz különbséggel beérkezett versenyző tagok, kik egymást a verseny folyama alatt folytonosan figyelemmel kisértük s ellenőriztük, — kötelességünknek tartjuk azon felmerült hirek ellenében, mintha egyik vagy másik versenyző által a verseny folyama alatt szabályellenesség követtetett volna el, vagy általa a győzelem biztositása tekintetében valami csel használtatott volna, ezennel ünnepélyesen, becsületszavunk lekötése mellett kinyilatkoztatni, hogy minden ilynemü hir teljesen alaptalan és roszakaratból származó gyanusitás, mert a verseny szabályai minden beérkezett versenyző által a legszigorubban megtartattak, és egyetlen tag sem volt, ki győzelme biztositására bárminemü csellel élt volna. Minek hiteléül adjuk ezen aláirásunkkal ellátott nyilatkozatunkat. — Kelt Debreczen 1875. szept. 6. K á l n a y Sándor, ifj. G y ü r k y Sándor, S c h l e s i n g e r Miklós, N á n á s s y Lajos.

* **Az ügyvédi** kamara tegnap gyülést tartott. Csupán a pénztárnokválasztás volt napirenden. Ez meg is ejtetett. A gyülésen nem teljes számmal voltak jelen.

* **Gyászhir**. Mély részvéttel vettük a leverő csapás hirét, mely R á c z György polgártársunk családát érte. Kedves nejét, F e k e t e Juliánna asszonyt 54 éves korában elveszté 36 évi boldog házasság után. A jó anya s hü házastárs tegnap este 7 órakor szenderült át jobb életre. Temetése holnap d. u. 3 órakor leend előbb a bánatos férj nagyváradutczai házánál, utóbb a kistemplomban tartandó gyászszertartással. Az egyházban K. T ó t h Mihály fog beszédet tartani. — Béke és áldás legyen porai felett!

* **Rendőrségünk** kitünő szervezetéről tanuskodik azon körülmény, hogy vasárnapra viradóra czegléd-külvároson rablók jártak. Három helyről, a hol az ablakokat feszegették, elkergették őket, negyedik helyen azonban szerencséjök volt, s egy polgár házától mintegy 3—400 ft értékü tárgyat raboltak el.

* **A ref. egyháztanács** tegnap délelőtti gyülésén több tárgy intéztetettt el, de a melyek nagyobb, illetőleg kihatóbb fontossággal nem birnak. Legalább mi semmi fontosabb tárgyról értesitést nem nyertünk. Pedig az ily közgyülésekről megvarhatnók a bővebb tudósitást.

* **Találó kép**. Voltál-e édes olvasóm Jeruzsálemben? Nem? No én sem; hanem olvastam egyik másik utirajzból, hogy ott maig is mutogatják a bibliai nevezetességü Ge-Himont, mit magyarul Gehennának nevezünk. Tudni való, hogy nem folyton égő tüzes kemencze volt a fenttisztelt czimü helyiség, hanem a szent város összes szemetének kollectiv raktára, terjesztvén maga körül azon épületes illatot, melytől a szamár is megbokrosodik. És ha valamelyik kényesebb organumu választott néptag orrának nem tetszett az, meggyujtatta, s innen származott a „gyehenna tüze“ képletes elnevezés is. Ilyen Gyehenna, persze redukált terimében van nálunk is, de nem kivül a városon, hanem bent, egyik legnagyobb forgalmu utczánk közepe táján, a péterfián. A kaszaköz nyilt csatornája ugyanis ép az utcza szélén rejtezik el a föld homályában, hanem kinthagyott részéből dögleletes arroma köszönti az arra haladók orrát. Nem merek többet szólani felőle, tudva, hogy azon fiók gyehennának beboltozása még hosszu időkön keresztül csak jámbor óhajtás marad.

* **A főreáliskolai** tanárválasztás e héten fog megtartatni. Két tanár választatik. Ez iskola a mult évben élénk virágzásnak kezdett örvendezni. S reméljük, hogy az ujabb év, midőn az V-ik osztály is felálittatik, még n a g y o b b v i r u l á s n a k n é z e l é. Erről a jeles tanerők kellő biztositékot nyujtanak.

* **Városunk** hirének jól felfogott érdekében nem ártana az életveszélyes vasut felé vezető burkolatot megfejelni, hogy az ide jövő idegenek ne sohajtanának fel valamennyi szenthez a szörnyüséges fakövezeten.

* **Heti vásárunk** mai első napján nem volt annyira gazdag a behozatalt illetőleg, mint a mult hétfőn; volt azonban ugy közönséges kenyérnek való termény, mint egyéb gabonafaj, csak a jobb buzából volt kevés látható. Ó-tengeri, mint uj is volt elegendő. A termény ára ma sem javult, sőt némely részben csökkent. Nevezetesen, tisztabuza köblönként, a javából 7.50—8.40 kr, könnyebb-féle 6—6.80 kr, kétsz. 5—5.80 kr, rozs 5.20—40 kr, árpa 2.80—3.10 kr, zab 3—3.20 kr, — tengeri ó 4.20—60 kr, uj tengeri zsák számra 90—100 kr, köles 3.40 kr, kolompér 80—1 frt.

* **A szőllő érésnek** indult, s habár a tavasz késön hozta is azt uj életre, a kedvező nyár augusztus végéig hihetetlen gyorsan nevelte és érlelte azt, de a szeptemberi hüvös, borongós napok már ellenkező hatással vannak rá. Láthatni, hogy itt ott penészgombák keletkeznek némely szőllőtőn, melynek legnagyobb ellensége volna a meleg időjárás.

* **A tengeritörés** e héten már meg fog kezdetni határainkon. Ily korán e munkát ritkán kezdték még el.

Szatmár, szept. 5.

— A „DEBRECZEN“ szerkesztőjének —

T. Szerkesztő ur! Zsigmond Sándor h.-szoboszlói ref. lelkész nem fogadván el a mi egyházunkba történt megválasztatását, — uj lelkészválasztásnak nézünk elé.

Természetes dolog, hogy az előbbi megválasztotthoz méltó ifju szónokot kell ez állásra kiszemelnünk.

Már többen emlegetik T ó t h Józsefet, a debreczeni ref. főiskola egykori jeles növendékét, a ki az egyházi szónoklat terén is méltán versenyezhet a mai ifjuság bármelyik tagjával.

Ha t. szerkesztő ur nem ismerné e kitünő ifjut, felemlitem, hogy ő a nagy müveltségü Tóth József szinész fia. Budapesten ugy, mint Debreczenben — a legjobb sikerrel végezte iskoláit. Már eddig is, mint nemcsak szép tehetségü ifju, hanem mint valóban jeles szónok irmeretes.

Egyházunk örvendhet, ha e derék ifjut lelkészeül megnyerheti.

(r. l.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Szept. 4. —

A képviselőház megalakult. Megválasztattak, elnökké: G h y c z y, alelnökökké: B á n ó József, V á r a d i Gábor, háznagygyá: K o v á c h László, jegyzőkké: B e ő t h y Algernon, H u s z á r Imre, M o l n á r Aladár, T o m b o r Iván, O r b á n Balázs és V ä c h t e r Frigyes.

G h y c z y elfoglalá elnöki székét. Jelenti, hogy 16 magyar s 3 horvát képviselő nem adta be megbizó levelét. Az országgyülést megalakultnak nyilvánitja. Igéri a részrehajlatlanságot; jelzi, hogy a jogosult érdekeknek, kedvencz eszméknek háttérbe kell szorulni. Köszönetet mond tiszttársai nevében is a választásért, végül a királyt és hont élteté. A több helyen megválasztott képviselőknek 3 nap alatt nyilatkozni kell, melyik megbizó levelet tartják meg? S az ülés szétoszlott.

LEGUJABB.

— **Budapest**, szept. 5. (A „D e b r e c z e n“ s z e r k e s z t ő j é n e k.) — Legbiztosabb forrásból irhatom, hogy téves a „Szabadság“ azon hire, mintha V e r h o v a y Gyula és M e z e y Ernő uj lapot akarnának kiadni. — Mezey itthon sincs, e hó 1-jén Marienbadba utazott.

— **Bécsi tőzsde** szept. 6. (Távirati tudósitás.) Ezüst 101.90, cs. arany 5.28½ ; Napoleonarany 8.92—.

Szerkesztői nyilt posta.

— D e r e c s k é r e. Az igért kéziratot szivesen veszszük, sőt kérjük, S z a t m á r (Sz. T. J.) Megérkezett. Köszönettel vettük. Alkalmilag használjuk. „N e k i.“ Kisasszonynapját együtt ünnepeljük most is. B u d a p e s t r e. (M. B.) Csak ne késsék soká; ugy is régen várok onnan valamit. Üdvözlet!

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
SZATMÁRI KÁROLY.
Főmunkatárs:
TISZAI DÁNIEL.

Nyilttér.

Eltévedt agár.

Szept. 2-án csütörtökre virradóra a debreczeni határban eltévedt egy sötétveres, fekete csikokkal vonalzott szőrü, termetes kan agár. A ki akár a vidéken, akár helyből tudomással bir róla, levélben vagy szóval jelentse a „Debreczen“ szerkesztőségénél. Sikeres utbaigazitás 5 frttal jutalmaztatik.

289 1—

H I R D E T É S E K.

Titkos betegségek és **bőrbajok** gyógyittatnak RICORD párizsi egyetemi tanár egyedül biztos gyógymódja szerint, **FOGAK** és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak. **Dr. Weisz Gyula.** gy. orvos által. Lakik: Miklósutcza Mózes Lajos-féle ház 2079. sz. 281 5—36

Hölgyeknek nélkülözhetlen! RAVISSANTE Dr. LEJOSSE-tól Párisban

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

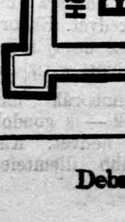

RAVISSANTE bir azon erővel, az emberi bőrt minden sértüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjuságot biztositani. Ha a Ravissante naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra, vagy más testrészre dörzsöltetik, már a tördülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. ...

Egy üvegtok ára frt 1.50 és 2.50 kr. ... Dr. LEJOSSE, Kristóffér l. szám. Debreczenben: GÖLTL NÁNDOR ur gyógyszertárában.

Haszonbérbe kiadó 308 hold 500 □ öl földbirtok.

H.-Szoboszló város határában a vasuti indóháztól 1 órányira, a debreczeni határ mellett, a Kötelesen csak a Debreczenből Szoboszlóra vezető ut által hasitott, különben egy tagban fekvő 285 catr. hold és 1400 négyszögöl, nagyobb részt szántóföldből álló és jó minőségü tanyabirtok, valamint a m.-pércsi határ mellett fekvő, részint szántóföldből, részint kaszálóból álló 22 catastr. hold és 700 négysz. öl kornyóbeli földbirtok, **folyó évi sz.-Mihály-naptól** 3 vagy több egymás után következő évre, kedvező feltételek mellett haszonbérbe kiadó. A tagbirtokon vannak jó karban levő, nagyobb részt cseréppel fedett tanyaépületek, u. m. több szobából álló kényelmes lakház, pincze, magtár, tengeri-góré, istálló, juhakol stb.

Bérleni szándékozók értekezhetnek bármikor alulirt tulajdonossal H.-Szoboszlón 1152. sz. háznál.

Korpos Jánosné, szül. Beke Zsuzsánna.

286 3—3

Debreczen, nyomatott a részvény társ. könyvnyomdájában. 1875.